

DEBRŐDI GÁBOR

Mercedések az Országos Mentőszolgálatnál

Az 1970-es évek közepétől – az eset- és szállító kocsihoz hasonlóan – a rohamkocsi-szolgálatnál is megkezdődött a homogén járműállomány kialakítása, Mercedes típusú mentőautókkal.

Az első Mercedes-Benz 309-es az Országos Mentőszolgálat működésének 25. jubileumi évében, 1973-ban kezdte meg szolgálatát a Markó utcai Központi Mentőállomáson. A típus meghonosítása a maga nemében példátlan volt a szocialista, KGST-keretekben gondolkodó rendszer gyakorlatában. Az 1973-tól importált, benzinüzemű, 2307 köbcentiméteres, 85 LE-s, 4 sebességes gépkocsik a Mentőszolgálat rohamkocsiparkjának tartós, hosszú életű darabjai lettek. A betegtere méreteinek, műszaki paramétereinek és menettulajdonságainak alapján kiváló elismerést kapó járművet 1973-ban, a Budapesten megrendezett VI. Nemzetközi Mentőorvosi Kongresszuson mutatták be a szakmai közönségnek. A 309-es típus betegterét mentődolgozók társadalmi munkában alakították ki a Markó utcai Központi Javító Műhelyben. A járművek betegterét gépkocsivezetők és autószerelők, lakatosok szabadidejükben, éjszaka és hétvégén, vagy szolgálatból történő lelépés után készítették. A betegtér és a vezetőfülke egy légtérben volt. A sebészeti, belgyógyászati, mérgezési és egyéb felszerelések, valamint a terápiás és diagnosztikai eszközök az e célra kialakított szekrényekben kerültek elhelyezésre.

A következő években érkezett az újabb generációs modell, a Mercedes-Benz 308-as típusa. Az első példány még eredetiként felszerelve jött, a többi megvásárolt darabot már külső műhelyben alakították át rohamkocsivá. A Mentőszolgálat arculatát oly sokáig meghatározó – a 308-as modellektől csupán motorteljesítményükben eltérő – Mercedes Benz 310-esek az 1980-as évek közepén érkeztek.

Az 1990-es évek második felétől, 1997-től egy új formavilág jegyében tervezett, komfortosabb betegterű típus, a Mercedes-Benz Sprinter 314-es állt szolgálatba. 2004 óta a 313-as, 2007 nyarától a 313-as módosított változata, 2008-tól a 315/36 CDI modell rendszeresített darabjai futnak az országutakon az Országos Mentőszolgálat járműállományában. A Mercedes-Benz Sprinter típusai (313 CDI, 313 4WD, 314, 314 4WD) között a különböző útviszonyoknak megfelelő összerékhajtású modelleket is találunk. A rohamkocsikon oxiológus végzettségű mentőorvos irányításával folyik a mentőmunka.

Az ő munkáját nagy gyakorlattal rendelkező mentőszakápoló és mentő-gépkocsivezető segíti.

Fontos megjegyezni, hogy az Országos Mentőszolgálatnál az 1990-es évek közepétől a mentőtiszti szolgálatot adó esetkocsiknál is típusváltás történt, Mercedes-Benz 210-es modellekkel bővítették a teljes állományt. Az első esetkocsi volt, mely már a rohamkocsik mintájára kialakított betegtérrel rendelkezett: itt is szekrényekkel és pulttal kialakított, a beteget két oldalról megközelíthető, magas belterű betegtér tette a mentőmunkát még komfortosabbá. Az évtized végétől a Mentőszolgálat egységesítési törekvése valósult meg azáltal, hogy mind a roham-, mind pedig az esetkocsiknál is Mercedes Benz Sprintereket rendszeresítettek.

Ugyancsak Mercedes-Benz 210-es gépkocsival kezdte meg működését az Országos Mentőszolgálat szervezeti terén belül 1999 tavaszán a Szent Márton Gyermekmentőszolgálat Közhasznú Alapítvány a Markó utcai Központi Mentőállomáson. A következő években rendszeresített modellek már Mercedes Benz Sprinterek voltak (314 KA, 316 CDI). Az utóbbi darab érdekessége, hogy ez első jármű volt a gyermekmentőknél, melyet nem utólag, hanem a gyártó már mentőgépkocsiként állította össze. Minőségi változást hozott a 2011 nyarán üzembe állított konténeres kialakítású Mercedes 519 CDI típusú modell. A konténer felépítményt a lengyelországi Was Poland cég készítette.

Mercedes-Benz Sprinter 313 CDI típusú gépkocsival indította el a Mentőszolgálat a kórházak közötti (szekunder), ún. őrzött betegszállítások biztonságosabb végzése érdekében 2005. július 1-jétől a MICU (*Mobil Intensive Care Unit*) névre keresztelt, speciális funkciójú és felszereltségű betegszállító rohamkocsit. E mentőegység rohamkocsi alapfelszereltségű, kiegészítve a szoros intenzív szintű diagnosztikát és terápiát biztosító eszközökkel, gyógyszerekkel.

2005 tavaszán ismét egy újabb mentőegység-típus jelent meg az OMSZ-nál, a Tömeges Baleseti Egység (TBE). A Mitsubishi L 300 Transporter 4 WD modellek által vontatott BOY 10F típusú konténerekben szállították az egészségügyi többletfelszerelést. Először a fővárosban, nem sokkal később már Zalaegerszegen üzemeltek az első egységek. A későbbiekben e típust már nem rendszeresítették, hanem az e célból utólagosan átalakított Mercedesekkel szerelték fel az országosan bővülő TBE-parkot. A budapestit, majd későbbiekben a nagyvárosokban indított (Veszprém, Pécs, Szeged) egységeket Mercedes-Benz Sprinter 314/35 KA modellekkel szerelték fel. A fővárosban rendszeresített Mitsubishi TBE Debrecenbe került.

A mentésfejlesztési projekt keretében 2014 februárjában ismét Mercedesek álltak szolgálatba a Mentőszolgálatnál. A B kategóriás Mercedes-Benz Sprinter 316/B3250-es betegszállító és kiemelt mentőgépkocsiként (KIM) került rendszeresítésre. Hosszú tengelytávú, öszkerékmeghajtású változata, a 316/B3665 4WD még ugyan ezen év augusztusában érkezett. Alig egy hónappal korábban a B kategóriás jármű 316/C3665 hosszított változata C kategóriás eset-rohamkocsiként került forgalomba, szeptemberben pedig, a 316/C3665 4WD öszkerékmeghajtású kivitelét állították üzembe.